

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE

A R R E S T

Nr. 100.160 van 24 oktober 2001

A. 90.267/VIII-2459.

In zake : **de gemeente Schaarbeek,**
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean BOURTEMBOURG, advocaat,
Zwitserlandstraat 24
1060 Brussel,

tegen :

het Brussels Hoofdstedelijk Gewest,
vertegenwoordigd door zijn Regering,

dat woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Rusen ERGEC, advocaat,
Woluwedal 20
1932 Sint-Stevens-Woluwe.

DE RAAD VAN STATE, VIIIe KAMER,

Gezien het op 16 maart 2000 ingediende verzoekschrift, waarbij de gemeente Schaarbeek de nietigverklaring vordert van het besluit van 14 januari 2000 waarbij de Brusselse Hoofdstedelijke Regering haar besluit van 15 september 1999 vernietigt houdende benoeming van Marie-Anne VEREECKEN tot adjunct-directeur met ingang van 1 oktober 1999;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van mevr. DAGNELIE, eerste auditeur-afdelingshoofd bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 20 december 2000 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 26 juli 2001, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 19 oktober 2001;

Gehoord het verslag van de heer GEUS, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. BOURTEMBOURG, advocaat, die voor de verzoekende partij verschijnt, en van Mr. SERESSIA, loco Mr. ERGEC, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van mevr. DAGNELIE, eerste auditeur-afdelingshoofd;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep :

1. Marie-Anne VEREECKEN wordt benoemd tot adjunct-directeur bij besluit van de gemeenteraad van 15 september 1999, dat uitwerking heeft met ingang van 1 oktober eerstvolgend.

Ze wordt in die hoedanigheid aangesteld bij het departement algemene zaken-afdeling secretariaat.

In het besluit wordt gepreciseerd dat de betrokkene geslaagd is voor het schriftelijke en mondelinge examen over de elementaire kennis van het Nederlands overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 18 juli 1966 houdende coördinatie van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

2. Op 27 oktober 1999 schorst de vice-gouverneur, regeringscommissaris van het arrondissement Brussel-Hoofdstad, de tenuitvoerlegging van dit besluit, om reden dat de betrokkene, vóór haar benoeming, niet geslaagd is voor het mondelinge examengedeelte over de voldoende kennis van de tweede landstaal, voorgeschreven bij artikel 21, § 5, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

3. Op 24 november 1999 neemt de gemeenteraad akte van het besluit van de vice-gouverneur. De gemeenteraad handhaaft en verantwoordt zijn besluit van 15 september 1999 op grond van de omstandigheid "dat de betrokkene aangesteld is bij het departement algemene zaken-afdeling secretariaat en dat haar werk bestaat in het administratief beheer van deze afdeling en dat ze in deze hoedanigheid een ambt vervult waarvan de bekleder geenszins, zelfs niet occasioneel, "omgang heeft met het publiek".

Dit besluit komt op 9 december 1999 bij de diensten van de verwerende partij in.

4. Bij besluit van 14 januari 2000 vernietigt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering het besluit van de gemeenteraad van 15 september 1999 houdende benoeming van Marie-Anne VEREecken tot adjunct-directeur.

Dit besluit is als volgt gemotiveerd :

"Overwegende dat de beraadslaging stelt dat betrokkene niet in contact is met het publiek in haar functie van adjunct-directeur bij het departement algemene zaken-afdeling secretariaat en dat haar werk bestaat in het administratief beheer van deze afdeling en dat in de veronderstelling dat betrokkene contacten zou kunnen hebben met het publiek, deze onregelmatig en uitzonderlijk zouden zijn in die mate dat het taalbrevet van elementaire mondelinge taalkennis dat ze bezit, zou volstaan om aan de vereisten te voldoen en dat hieruit volgt dat ze geen voldoende mondelinge kennis van de 2de taal dient te rechtvaardigen;

Overwegende dat deze functiebeschrijving niet voldoende aantoont waarom de betrokken functie een uitzondering zou moeten uitmaken op de algemene regel van de tweetaligheid;

Overwegende dat uit de rechtsspraak van de Raad van State blijkt dat zelfs een occasioneel, toevallig en niet-administratief contact volstaat om de tweetaligheid te vereisen;

Overwegende bovendien dat de verplichte kennis van de tweede landstaal verbonden is met de uitgeoefende functie; dat voor de functie van adjunct-directeur in de gemeente een totale afwezigheid van enig contact met de bestuursde onmogelijk is;

Overwegende dat het een hoge administratieve graad van niveau 1 betreft in de schoot van een openbaar bestuur, en dat de voornaamste taak van dit bestuur bestaat in dienstverlening aan de bevolking;

Overwegende dat voor functies of betrekkingen van niveau 1 die omgang met het publiek hebben, een voldoende mondelinge taalkennis gevergd wordt in hoofde van artikel 9 § 1 van het Koninklijk Besluit van 30 november 1966 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, samengevat op 18 juli 1966;

Overwegende dat de gecoördineerde taalwetten de tweetaligheid van de ambtenaar inhouden en dat zij van openbare orde zijn;

Overwegende dat belanghebbende, vóór haar benoeming, niet geslaagd is in de mondelinge proef op de voldoende kennis van de tweede landstaal, voorgeschreven door artikel 21, § 5 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966;

Overwegende dat de bovenvermelde beslissing derhalve de wet schendt;"

Dit is de bestreden handeling.

5. Op 13 juli 2000 reikt de vast wervingssecretaris aan Marie-Anne VEREECKEN een bewijs uit omtrent de vereiste taalkennis waaruit blijkt dat ze geslaagd is voor het mondelinge examen over de voldoende kennis van de Nederlandse taal;

Overwegende dat de verzoekende partij een enig middel ontleent aan schending van artikel 21, § 5, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, schending van het beginsel van behoorlijk bestuur en van het beginsel van volledig en specifiek onderzoek van de omstandigheden, kennelijke dwaling bij de beoordeling, gebrek aan motivering, schending van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en machtsoverschrijding; dat ze in een eerste onderdeel betoogt dat het begrip "ambt waarvan de titularis omgang heeft met het publiek" in concreto, geval per geval dient te worden beoordeeld en van oordeel is dat de toezichthoudende overheid dient over te gaan tot een "volledig en specifiek onderzoek van de omstandigheden"; dat ze aanvoert dat dit begrip "niet zonder meer kan worden gelijkgesteld, zoals de verwerende partij doet, met elk administratief ambt waarvan, per definitie, de uitoefening tot doel heeft een dienst aan het publiek te verlenen"; dat ze in een tweede onderdeel aanvoert dat de bestreden handeling niet wettig gemotiveerd is doordat er alleen in gesteld wordt dat de omschrijving van het betrokken ambt niet voldoende aantoont om welke redenen een uitzondering wordt gemaakt van de algemene regel van tweetaligheid en dat een totaal gebrek aan omgang met het publiek onmogelijk is voor het ambt van adjunct-directeur van een gemeente, en voorts verwijst naar een arrest van de Raad van State en naar de parlementaire voorbereiding van de wet en hierbij stelt dat tweetaligheid niet de regel, maar de uitzondering is; dat ze opmerkt dat, volgens de rechtspraak van de Raad van State, in het besluit waarbij de benoeming van een eentalige ambtenaar tot directeur van de huishoudelijke dienst wordt vernietigd, dient te worden gewezen op het bestaan van contacten met het publiek, en dat ze geen toereikend motief ziet in de loutere vaststelling van de graad die

overeenstemt met de te verlenen betrekking; dat de verzoekende partij in een derde onderdeel aanvoert dat de bestreden handeling niet wettig gemotiveerd is doordat erin aangegeven wordt "dat uit de rechtspraak van de Raad van State blijkt dat zelfs een occasioneel, toevallig en niet-administratief contact volstaat om de tweetaligheid te vereisen", terwijl in het vernietigde besluit gepreciseerd wordt dat de betrokkene, door het ambt dat ze bekleedt, "geenszins omgang heeft met het publiek, zelfs niet occasioneel";

Overwegende dat de verwerende partij, ten aanzien van de eerste twee onderdelen van het middel, in haar antwoord stelt dat artikel 9, § 1, van het koninklijk besluit van 30 november 1966 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken samengevat op 18 juli 1966, een voldoende mondelinge taalkennis voorschrijft voor functies of betrekkingen van niveau 1 die omgang met het publiek vergen, dat dit begrip geen permanent contact vereist en dat het vereiste van tweetaligheid een verplichting inhoudt, zelfs indien de mogelijkheid van omgang met het publiek louter toevallig is; dat ze voorts stelt dat "een totaal gebrek aan contact tussen de bestuurden en een adjunct-directeur die deel uitmaakt van een overheidsbestuur waarvan de taak dienstverlening aan het publiek omvat ondenkbaar is"; dat ze, in verband met het derde onderdeel van het middel, opmerkt, op basis van drie arresten van de Raad van State, dat het toepassingsgebied van artikel 21, § 5, van de voormelde gecoördineerde wetten niet beperkt mag zijn tot ambtenaren die door de aard van hun ambt omgang hebben met het publiek, waarop in het bestreden besluit uitdrukkelijk wordt gewezen;

Overwegende dat artikel 21, § 5, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 18 juli 1996, het volgende bepaalt :

"Onverminderd voorgaande bepalingen kan niemand benoemd of bevorderd worden tot een ambt of betrekking, waarvan de titularis omgang heeft met het publiek, indien hij er niet mondeling van laat blijken door een aanvullend examengedeelte of door een bijzonder examen, dat hij een aan de aard van de waar te nemen functie aangepaste voldoende of elementaire kennis bezit van de tweede taal";

Overwegende dat het begrip "ambt waarvan de titularis omgang heeft met het publiek" een begrip is dat door de benoemingsgerechtigde overheid in concreto in elk geval onder de controle van de toezichthoudende overheid dient te worden beoordeeld; dat occasionele contacten met het publiek het vereiste van

de kennis van de tweede landstaal weliswaar kunnen verantwoorden, maar dat het moet gaan om voorzienbare contacten die verband houden met het uitgeoefende ambt en niet om welke louter toevallige ontmoeting ook die zich kan voordoen tussen twee personen die een verschillende taal spreken; dat uit de motivering van de bestreden handeling blijkt dat de toezichthoudende overheid de benoeming van Marie-Anne VEREECKEN vernietigd heeft op basis van het beginsel dat het onmogelijk is dat het ambt van adjunct-directeur van een gemeenteadministratie geen enkel contact inhoudt, zelfs geen louter occasioneel, toevallig en niet-administratief contact met het publiek; dat de verwerende partij, met deze beweringen, een principieel standpunt inneemt en haar toezichtsbevoegdheid niet concreet uitoefent;

Overwegende dat in het onderhavige geval uit de motivering van de bestreden handeling blijkt dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering geen enkele beoordeling heeft uitgebracht over de verantwoordingen van de verzoekende partij die vervat zijn in het besluit waarbij de geschorste benoeming gehandhaafd wordt, namelijk dat de betrokken ambtenaar geen omgang heeft met het publiek, zodat niet dient te worden voldaan aan de voorschriften van het voormelde artikel 21, § 5,;

Overwegende dat de verwerende partij, door te betogen dat de gemeenteambtenaren van Brussel-Hoofdstad in de regel tweetalig dienen te zijn, aan het voornoemde artikel 21, § 5, een interpretatie geeft die niet overeen te brengen is met de tekst ervan; dat haar wil om aan de wet een ruimere strekking te geven des te minder twijfelachtig is daar hij gegrond is op een absurd argument waaruit, a contrario, zou worden afgeleid dat sommige overheidsbesturen tot taak hebben "aan het publiek geen dienst te verlenen"; dat de drie onderdelen van het middel gegrond zijn,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van 14 januari 2000 waarbij de Brusselse Hoofdstedelijke Regering het besluit van 15 september 1999 vernietigt waarbij de gemeenteraad van Schaarbeek Marie-Anne VEREECKEN benoemt tot adjunct-directeur met ingang van 1 oktober 1999.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op vierentwintig oktober tweeduizend en één door :

de Hr.	GEUS,	kamervoorzitter,
Mevr.	GEHLEN,	staatsraad,
de Hr.	DAOUT,	staatsraad,
Mevr.	HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Cl. HONDERMARCQ.

J.-Cl. GEUS.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.